Dosarul nr. 2-3801/2023
2-23027902-12-2-23022023

H O T Ă R Î R E
În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunţat public la 21 februarie 2024
Hotărîrea integrală întocmită la 30 aprilie 2024

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Instanţa de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător Roman Pascari
Grefier Ionela Enache

A judecat în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către ***** cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție,

A C O N S T A T A T :

ARGUMENTELE PARTICIPANȚILOR LA PROCES :

1. La data de 22.02.2023 ***** a depus o cerere de chemare în judecată către ***** privind repararea prejudiciului moral.
2. În motivarea acţiunii a indicat că în temeiul procesului verbal nr.MAI 05548291 din 17.06.2022, ***** a fost găsită vinovată de săvîrșirea contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) Cod Contravențional, fiind emisă o decizie de sancționare.
3. A relevat că în rezultatul acțiunilor ilegale ale pîrîtei, reclamanta a avut de suferit un prejudiciu moral, manifestat prin stres și nervozitate, ca urmare a adresării cu cuvinte necenzurate și injurioase.
4. A menționat că natura cauzei în care a fost implicată ***** este calificată ca fiind penală.
5. A subliniat că la caz sunt întrunite cumulativ toate elementele unei răspunderi, urmare a acțiunilor ilegale ale pîrîtei.
6. Iar în opinia sa, statutul de victimă în cauza contravențională îi oferă dreptul de a solicita și repararea prejudiciului moral.
7. A motivat că prejudiciul moral se manifestă prin starea de frustrare, timp consumat în cadrul procedurii contravenționale, fiind apelate organele de drept întru a stabili obiectiv toate circumstanțele faptelor.

8. A accentuat că avînd în vedere întinderea suferinţelor cauzate reclamantului prin contravenție, suma de 10 000 lei este în măsură de a atenua suferinţele cauzate, care, în lumina circumstanţelor descrise, o consideră ca fiind una echitabilă.

9. A concluzionat că în temeiul art.45 Cod Contravenţional, art. art.1998, 2036, 2037 Cod Civil, instanţa de judecată urmează a încasa de la ***** în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, precum şi cheltuieli de judecată în mărime de 2000,00 lei.

10. **În şedinţa de judecată,** reprezentantul reclamantei, avocatul Savva Alexandru a solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată potrivit motivelor de fapt şi de drept enunţate.

11. **În şedinţa de judecată,** pîrîta ***** și reprezentantul acesteia, avocatul Igor Filip s-au prezentat la prima ședință de judecată, după care fiind legal citați despre locul și data examinării cauzei, nu s-au mai prezentat, cauza fiind examinată în absența acestora.

12. Dar potrivit motivelor de fapt și de drept expuse în referința depusă, a motivat pîrîta că în privința reclamantei au fost întocmite cel puțin 6 procese-verbale pentru acțiuni comise în privința sa, anume la data de 16.02.2023, 18.02.2023, 27.11.2022 (f.d. 19).

13. A mai accentuat pîrîta că instanța urmează să țină cont de acțiunile concrete pentru au fost întocmite aceste procese-verbale, iar din aceste motive a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

APRECIEREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ :

14. Studiind materialele cauzei, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrîndu-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră că acţiunea necesită a fi admisă parţial, iar în sensul acestei concluzii relevă:

15. În conformitate cu art.20 alin.(1) și (2) din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.

16. În corespundere cu prevederile art.5 alin.(1) Cod de Procedură Civilă orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

17. Potrivit art.239 Cod de Procedură Civilă hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

18. În conformitate cu art.240 alin.(1) şi alin.(3) Cod de Procedură Civilă la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu

stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

19. Articolul 241 alin.(5) Cod de Procedură Civilă prevede expres că în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

20. În corespundere cu art. 118 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

21. În contextul dat, se reţine că potrivit prevederilor art.117 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

22. Art.45 alin.(1) Cod Contravenţional prevede: dacă prin contravenţie a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-şi valorifice pretenţiile civile în procedură civilă.

23. Potrivit art.9 alin.(2) lit. f) Cod Civil drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

24. Conform art.776 Cod Civil obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

25. Norma cuprinsă la art.19 alin. (1) Cod Civil prevede că în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.

26. La fel, în corespundere cu art.19 alin. (3) și alin. (5) Cod Civil se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

27. Suportul probator al cauzei atestă că potrivit procesului - verbal cu privire la contravenţie seria MAI 05548291 din 17.06.2022, pîrîtei ***** i-a fost aplicată o amendă în mărime de 450 lei pentru săvîrșirea contravenţiei prevăzute de art.69 alin.(1) Cod Contravenţional – injuria, adică vorbele sau faptele care lezează onoarea şi demnitatea persoanei (f.d.8).

28. Pentru a proceda astfel, agentul constatator al Inspectoratului de Poliţie Centru a reţinut că ***** aflîndu-se la adresa indicată a numit-o cu cuvinte necenzurate pe *****, fapt ce i-a lezat onoarea și demnitatea personală (f.d.8).

29. Instanța mai reține că acest proces verbal cu privire la contravenție nu a fost contestat în instanța de judecată.

30. Astfel, odată ce ***** a fost recunoscută vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin.(1) Cod Contravenţional, în speța dată ***** este în drept să solicite încasarea prejudiciului moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale pîrîtei, interzise de lege.

31. În acest sens, instanța de judecată va respinge argumentele pîrîtei că instanța urmează să ia în considerație și comportamentul reclamantei, care la fel a fost sancționată de mai multe ori, în temeiul mai multor procese verbale contravenționale.

32. Or, potrivit art.240 alin.(3) Cod de procedură civilă instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

33. Iar în speță reclamanta ***** este cea care revendică pretenții în fața instanței, în raport cu pîrîta, procesul civil fiind intentat la cererea primei.

34. Prin urmare, instanța nu se poate expune în privința faptelor invocate de pîrîtă prin referința depusă că în privința reclamantei au fost întocmite cel puțin 6 procese-verbale pentru acțiuni comise în privința sa. Or, aceste circumstanțe nu constituie obiect de examinare al prezentului litigiu.

35. În același timp, prevederile art. 387 alin. (1) şi (2) Cod contravențional, indică că prin vicitimă se înţelege persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

36. Iar conform art.1998 alin.(1) Cod Civil cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

37. La fel, conform art.2036 alin.(1) Cod Civil în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

38. Prin prisma acestor prevederi legale, reieşind din specificul acţiunii, instanţa atestă cu certitudine că *****, în calitate victimă, a suferit un prejudiciu moral materializat într-o suferință psihică, care depășește măsura a ceea ce este normal suportabil.

39. Iar acest prejudiciu moral ***** urmează să-l repare în temeiul art.1422 alin.(1) din Codul civil, fiind cert că ***** a avut în cauza contravenţională respectivă calitatea de victimă.

40. Iar în ceea ce privește modalitatea de determinare a mărimii prejudiciului moral cauzat, instanța reține că reieșind din art. 1422 alin. (1) din Codul civil la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, instanța trebuie să ia în considerație atît aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice victimei, cît și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale, nivelul (gradul) suportării de către victimă a suferințelor psihice sau fizice.

41. Instanța notează că suma pretinsă de reclamantă de 10000,00 lei este una exagerată în raport cu suferințele morale suportate de către aceasta.

42. Astfel, la determinarea compensației pentru prejudiciul moral o importanță deosebită o au valorile morale lezate pentru persoana vătămată. În cazul suportării unui prejudiciu moral, fiecare persoană vătămată acordă o prețuire diferită valorilor lezate.

43. Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă: compensația pentru cauzarea prejudiciului moral trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

44. Prin prisma Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu presupune necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie să fie stabilit astfel, încît aceasta să aibă efect compensatoriu.

45. Luînd în considerație principiul compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral raportate la suferințele morale cauzate reclamantei din cauza contravenției de injurie, instanța de judecată conclude că suma de 1500,00 lei acordată cu titlu de daune morale atinge gradul unei satisfacții echitabile pentru *****.

46. Prin urmare, instanța conchide că reieșind din circumstanțele cauzei și suferințele reale ale reclamantei din cauza lezării drepturilor sale nepatrimoniale, suma de 1500,00 lei încasată de la ***** cu titlu de prejudiciu moral ar constitui o satisfacție echitabilă pentru reclamantă și se încadrează în limitele despăgubirilor morale ce ar putea fi acordate de către instanțele judecătorești naționale pentru cazuri similare.

47. Din aceste motive, instanța de judecată va încasa în beneficiul ***** de la ***** suma de 1500,00 lei cu titlu de prejudiciul moral, în rest, pretențiile fiind respinse.

<u>Referitor la cererea privind compensarea cheltuieli de judecată</u>

48. La deliberarea hotărîrii instanța de judecată urmează să soluționeze încasarea cheltuielilor de judecată.

49. În corespundere cu art.98 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

50. Iar în acest sens instanța reține că potrivit art.83 alin.(2) Cod de Procedură Civilă în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

51. Respectiv, potrivit art. 3 alin.(1) lit. e) al Legii taxei de stat nr.1216 din 03.12.1992 (în redacția în vigoare la data depunerii acțiunii) se achită taxa de stat pentru cererile de chemare în judecată cu caracter nepatrimonial în mărime de 100,00 lei. Astfel, taxa de stat pentru pretenția privind încasarea prejudiciului moral constituie 100,00 lei.

52. Astfel, ținînd cont de faptul că reclamanta a fost scutită de plata taxei de stat la depunerea acțiunii, instanța de judecată va dispune încasarea în beneficiul Bugetului de Stat de la ***** suma de 100,00 lei pentru taxa de stat.

53. La fel, conform art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, cheltuielile de asistenţă juridică se atribuie la cheltuieli de judecare a cauzei.

54. Potrivit art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

55. Conform art. 96 alin. (1^1) Cod de procedură civilă, cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

56. În sensul celor arătate este şi jurisprudenţa CEDO care, învestită fiind cu soluţionarea pretenţiilor la rambursarea cheltuielilor de judecată în care sunt cuprinse şi onorariile avocaţiale, a statuat că acestea urmează a fi respectate numai în măsura în care constituie cheltuieli necesare care au fost în mod real făcute în limita unui cuantum rezonabil.

57. În acest context, instanţa de judecată relevă că în prezenta cauză, reclamanta ***** a fost asistată de avocatul Alexandru Savva și a achitat plata pentru serviciile juridice prestate de acesta în mărime de 2000,00 lei (f.d.29).

58. Cu toate acestea, instanța reține că prezenta cauză este de o complexitate redusă, obiectul litigiului fiind repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție.

59. Așadar, cenzurînd cuantumul cheltuielilor de judecată pe care trebuie să le suporte pîrîta, raportat la complexitatea activității prestate de avocat, instanța consideră suma de 1500,00 lei ca fiind necesară și rezonabilă, avîndu-se în vedere şi implicarea avocatului în litigiul în care s-a prestat asistența juridică.

60. Astfel, instanța va încasa în beneficiul ***** de la ***** suma de 1500,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru servicii juridice. În rest, se respinge cererea, ca neîntemeiată.

61. În conformitate cu prevederile art.art.9, 16, 776, 1998, 2025, 2036-2037 Cod civil, art.art.94 alin.(1), 98 alin.(1), 117-118, 121-122, 130, 236, 238-241, 365 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite în parte acțiunea înaintată de ***** către ***** cu privire la încasarea sumei de 10000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție și cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 2000,00 lei.

Se încasează în beneficiul ***** de la ***** suma de ***3000,00 lei (trei mii lei 00 bani)***, inclusiv 1500,00 lei cu titlu de prejudiciul moral și 1500,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru servicii juridice.

Se încasează în beneficiul bugetului de Stat de la ***** suma de ***100,00 lei (o sută lei 00 bani)*** cu titlu de taxă de stat.

Hotărîrea cu drept de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din ziua pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecător **Roman PASCARI**